

de verkoop. Tenminsten dat op zodanige onroerende goederen na de oude ordre geen hooger capitalen dan $\frac{2}{3}$ van de waarde uyt 's Compagnies gelden, nog door de collegiën daarop beleend zullen werden ende zulx nog onder sufficante borgtogt. Bij welke gelegendheid ook de interessen van alle capitalen hetzij van de Compagnie, of de collegiën op specerijperken, of andere hypoteecquen uytstaande, bepaald zijn tegens $4\frac{1}{2}$ percento in 't jaar.

Fol. 1484r-v.

[fol. 1485] Men hoopt dat, met 's hemels zegen, deze maatregelen voor de Compagnie het minst schadelijk zijn en dat zij de getroffen en zullen aanmoedigen om weer met ijver aan het werk te gaan, zodat deze zo belangrijke provincie voor de Compagnie bewaard blijft. Verder wordt verwezen naar de ontvangen gewone en aparte brieven, en naar het antwoord daarop.

TERNATE

[fol. 1486] Uit Ternate zijn gearriveerd de pantjalang Garnaal, de bark Buis, de Prinses van Oranje, Vrouwe Elisabeth Dorothea en de Zeeliele. De twee laatste schepen voerden op 6 en 23 november 1763 aan)

2336 $\frac{1}{80}$ realen stofgoud	f	57.746,	4,	-
125 lb. careth of schildpadshoorn	f	148,	6,	-
900 kipper lont	f	1.372,	10,	-
in geschenk aan vogels, slaven etc.	f	1.877,	19,	-
diverse wapenen	f	309,	11,	8
bedragende met d' aanrekeningen	f	109.285,	10,	8

Waarentegen op den 10^e februarij bevorens met het meermelde schip d' Zeelelij, naar derwaards was afgesonden

24.000 stuks gecartelde ducatonen	f	96.000,	-,	-
135 pakken diverse lijwaten	f	61.674,	-,	-

dat in 't geheel met de ordinair geschenken, benodigheden en diverse aanrekeningen gemontereerd heeft f 250.318,1,8.

Fol. 1486r-v.

(Het belangrijkste uit de gewone en geheime brieven van eind april en 25 juli 1763 en het antwoord daarop van 31 december wordt behandeld. Omdat er uit Magindanao tijdens de vorige moesson geen schepen op Ternate zijn aangekomen, is bevolen om met deze volkeren bij iedere gelegenheid vriendelijke betrekkingen aan te knopen. Hoewel door de aanstaande overgave door de Engels en van de Filippijnen aan de Spanjaarden deze eilanden niet meer zo belangrijk zijn, als in vorige jaren, komt het van pas [fol. 1487] precies te onderzoeken wat daar gebeurt. Daarom is het goed dat het bestuur op 3 juni 1763 heeft besloten om een Chinese inwoner op zijn verzoek toe te staan daarheen te gaan, waarbij hem een brief voor de koning van Magindanao is meegegeven met het verzoek om de producten van zijn land jaarlijks naar Ternate te zenden. Betreffende de inlandse zaken is het goed dat rsd 37,- aan stofgoud te Menado is achterhaald. De smokkelaar, een zekere Doeij, is om een zware straf te ontlopen op weg naar Ternate met boeien en al overboord gesprongen en verdronken. Omdat er bij de Liwas volgens berichten veel goud werd gevonden, is de resident te Gorontalo bevolen om de mijn op Bolontio te onderzoeken en waarheidsgetrouwe informatie daarover te verschaffen. Hoewel het koninkje daarom had gevraagd, is het goedgekeurd dat het bestuur het postje te Tontoli niet weer heeft bezet. Het is alleen maar tot last geweest en de bevolking bestaat uit allerlei soorten zwervers, van wie niets goeds is te verwachten. [fol. 1488] De loge te Menado heeft 26 februari ernstig gevaar gelopen door brandstichting in het nabijgelegen dorp Clobot. Om dit en diefstallen te voorkomen, is op voordracht van de resident toegestaan een burgerwacht te vormen zonder kosten voor de Compagnie. Ter financiering wordt op de daar aankomende particuliere vaartuigen naar gelang van de grootte 3 tot 5 rsd geheven. In de decemberbrief van 1762 werd bericht dat de